

Beletristica, sciintie, arte, viétia sociala, moda.

Pest'a Domineca 26 juliu 7 augustu	Va esi in fia-care domineca, cu portrete si alte ilustratiuni; ca premiu se dau tablouri pompóse. La fia-care numeru se scatura o cóla de romanu.	Pretiulu pentru Austria pe jul.—dec. 5 fl. pentru tablou 80 cr. Pentru Romani'a pe jul.—dec. unu galbenu, pentru tablou trei sfanti.	Nr. 30.	Cancelari'a redactiunii Strat'a sierpelui Nr. 2, unde sunt a se adresá manuscriptele si banii de prenumeratiune.	Prenumeratiunile se potu face la tóte postele. Pentru Romani'a in libra- ri'a dloru Socecu et comp. in Bucuresci.	Anulu VI. 1870
---	--	---	----------------	--	---	----------------------

Originea romana

a vechiloru Morlachi din Dalmati'a.

(Fine.)

Limb'a Romaniloru din Dalmati'a (mai tardú numiti Maurovlachi) a fostu romana, dupa cum adeverescu fasiunile mai multoru scriitori demni de credintia, si anume:

a) Fasiunea lui Ludovicu Tuberone, scriitoriu din seclulu XII, care díce, cumca navandinu in seclulu alu VI Slavenii in Illiricu, au silitu pe popórele supuse, ca, pre langa jugulu slavenu, sê primésca si limb'a slavena, si cá mare parte dintre locuitorii Illiricului s'au prefacutu in slaveni; inse Dalmatinii au conservatu unele din limb'a latina, din datinele si moravurile latine;*)

b) Fasiunea lui Guilielmu Tiriulu, care in cartea sa despre espeditiunile cruciate, la pag. 50. cap. XVII, scrie despre dalmatinii Romani

(carii locuiau in tienuturile maritime) cá se destingeau cu moravurile si cu limb'a loru de catra ceialalti locuitori ai Dalmatiei, si cá aveau in usu limb'a latina. *)

c) Fasiunea scriitorului Dufresne, care in opulu seu despre familiiele dalmatice scrie, cá colonii romani, asiediati in Dalmati'a de Diocletianu imperatulu, s'au numitu „Romani“, si cá ei si-au tienutu multu timpu limb'a loru latina séu romana;

d) Fasiunea lui Luciu, care in opulu seu despre remnulu Dalmatiei, la pag. 267, díce cá Dalmatii au traitu cu limb'a latina pana la seclulu XII, de la care incóce au vorbitu apoi o limba, care se póte numí limba latina vulgara, si la pag. 271 scrie, cá Dalmatii in cetáti vorbiau limb'a latina stricata, dupa cum se vorbiá in Itali'a.

Despre limb'a latina vulgara, usitata la

*) Saeculo 6 Scaveni Illyricum invasere, et cum jugo et lin guam eorum accipere coegerunt, et magna pars eorum in nomen Scavenorum abiit, sed Dalmatae retinent quaedam latinae linguae habitus acmorum vestigia, et maritimi Dalmatae a gentibus, quae mediteraneas regiones incolunt, Latini apelantur, non quod Romano Pontifici parent, sed quia latina lingua utuntur. (Ludovicu Tubero pag. 120.)

*) „Est autem Dalmatia longe patens regio inter Hungariam, et Mare Adriaticum sita quatuor habens Metropoles: Jozaram, Salonam, quae alio nomine dicitur Spalatum, Antibarum, et Ragusam populo ferocissimo rapinis, et caedibus osveto inhabitata — — — locorum incolis ingrogibus, et armentis omnen vivendi habentibus fiduciam exceptis paucis, qui in oris maritimis habitant, qui ab aliis et moribus, et lingua dissimiles latinum haben idioma.“ (Belli Sacri Historia Guilielmi Tirii libr. II. c. XVII pag. 50.)

* * (Principele Fridericu Carolu,) înainte de a plecă la resbelu, a declarat inaintea mai multora, că séu se va rentórce de acolo ca invingatoriu, séu nu va mai vedé patri'a sa nici odata. Vedeti cu ce minciuni foile prusesci insufletiescu poporul lor!

Felurite.

* * (Hori'a-si Iosifu II.) In unulu din opurile scrietorei germane L. Mühlbach, despre domnirea Mariei-Theresia si a lui Iosifu II., aflámu descrisa urmatorí'a scena ce odinióra s'a petrecutu in una anticamera a palatului imperialu din Vien'a intre imperatulu Iosifu si Hori'a: „Celu din urma, care voiá sé predeie imperatului Iosifu una suplica, erá unu betranu in costumu tieranescu; unu betranu cu nisce spate late si de una statura gigantica, pre carea nice etatea nice grigile n'au potutu-o incovaiá si pre a carui frunte si facia, arse de sóre si batute de venturi, nu se vedeau inca cretiele acele cari, de comunu, atesta multímea aniloru. Imperatoru lu-privi cu placere si i díse: De unde vini mosiule? — Din Transilvani'a, dle imperate, — díse elu, am caletoritu optu díle, dí si nopte, am dormitu pre campu sub ceriulu liberu, fara altu capatáiu decátu braciulu meu, si demanétí'a beutur'a mea a fostu apa din isvoru. — Si ce trebuintia asié de mare te-a adúsu la mine? — întrebá imperatulu. — Am venitu sé predau dlui imperatu petitiunea acést'a si m'am joratu inaintea lui Ddieu si a tieraniloru, cá nu voiú odihni pana ce voiú predá-o in manele dlui imperatu, ca sé se ingrigesca si de popóru romanu, elu care s'a ingrigitu si de jidovi, si sé-lu scape de sclavia si tirania. Si, fiindu acestu-a unu lucru de mare urgentia si necesitate, me rogu, dle imperate, ca sé citesci acést'a petitiune inainte mea, ca nu cum-va sé se perdia, séu sé remana uitata. — Imperatulu ríse cu hohotu la nevinovat'a rogáinte a tieranulu; i luá apoi hartí'a din mana si ceti: „Pré indurate imperate! Patru díle de daca, a cinci-a dí la pescuitu, a siesé-a cu domni la venatu, a siepte-a e diu'a Domnului. Precumpenesce deci, pré indurate imperate, mai potemu noi óre platí si contributiune? — Dupa acést'a imperatulu i promite, cá li va mai usiurá sórtea si i va liberá de sclavia. — Tieranulu, multumitu, voiesce sé plece; imperatulu inse lu-invita sé mai remana in Vien'a pre spesele sale si sé se odihnésca, inse elu nu voiesce; i ofere bani, elu nu primesce; in fine lu-întreba de nume si tieranulu i respunde, cá numele lui e Hori'a. Imperatulu i spune cá nu va uitá acestu nume nice una-data si se bucura, cá are unu amicu si in Transilvani'a. — Hori'a se despartí, dicundu imperatulu: „Nice sé nu uiti numele unui omu, care ti detoresce multumita si care va documentá, cá a întielesu bine cuvintele tale cele nobile si frumóse. Remani sanetosu; va veni timpulu candu vei mai audí de Hori'a!“

* * (Despre principii de Orleans) unu diariu francesu publica unu dialogu, care avú locu in anulu trecutú între unulu dintre ei si unu diuaristu francesu. Monseigneur — díse diuaristulu — fostu a odata unu uriesiu, care voiá sé védia lumea, deci plecă in caletor

ria. Dupa ce elu umblá tóta diu'a, trase la o crisma, dar nu se potú culcá, cá-ci patulu erá fórte scurtu. In alta dí obositu plecă mai departe, dara sér'a éra-si o patí ca in diu'a precedentá. „Sé ne ducemu ér acolo, de unde plecaramu! — si díse atunce elu. — Eu sum pré mare pentru tier'a acést'a.“ Si elu se rentórse, mangaiandu-se cu ide'a marimei sale. Acestu uriasiu esti díta, Monseigneur; ce e dreptu este unu patu in Franci'a, in care te-ai pote culcá si serenitatea ta, inse acel'a e deja ocupatu. Celelalte paturi nu convinu taliei serenitáti tale!“ — Principele respunde suri-diendu: „Se póte!“

Gâcitura de semne.

De Nicolau Vladu.

A, ! Δi-a liu iu?i.e, !,u□o†u:u □eu a□o,u,
;e-ti || u-e a .a !,u-e || e ti-u □i a:ia.o,iu!
Șu ?uș:a .a ?:o-ji-a, Șu Ș,i || u:u .eu Δioio†u,
Șu !,u-ea .a te-i-a, e†Și a-:e,u ;e !,u□o†u!
Ș,ia,u ta-'a — at†Șa.ó,ia. aȘu□ ;e e a, Δe;é,
A, Ș,e;e, Șa-i Șo || iu-i ;e Δe,t.a-i Șa;u e,á
A, ! Δi-a-a □ea Δ:a†.a,e ȘaȘi ;u || a ;o□-e;ieu,
Eu -'a□ -i□iȘu □ai □a,e ;e Șa.u a□o,u:u .eu.
I. Ș. lu-;e†Șu.

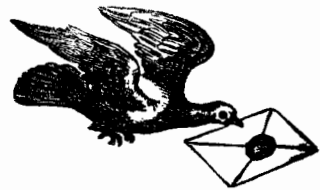
Deslegarea gâciturei de siacu din nr. 26.

Din vêrst'a nóstra juna,
Crescule parinte,
Cantandu-ti impreuna,
Pe tine te-amu rogatu.

La Romani sé dai mana,
Sé-i redici din tierina,
In care barbarismulu
De secolu i-a calcatu!

Deslegare buna n'am primitu de la nimene.

Post'a Redactiunii.

Onerab. nostri prenumeranti, cari in locu de 5 fl. ni tramisera numai 4 fl. sunt rogati a suplini restulu!

„Floricia de pe vale!“ Du-te, frate, p'alta cale; poses'a natiunale nu-i chiamarea dtale!

Micalaca. N'am primitu inca nimica; inse pentru acést'a nu e nici o superare.

Focsiani. Tablourile s'au tramisu tóte sub adres'a dtale, per Galati. Sperámu, cá de atunce le-ati si primitu.

Suplementu: „Cavalerii noptii“ tomulu I, cól'a IV.

Proprietariu, redactoru respundiato u si editoriu: IOSIFU VULCANU.

Cu tipariulu lui Alesandru Kocsi in Pest'a. Piati'a Pesciloru, Nr. 9.